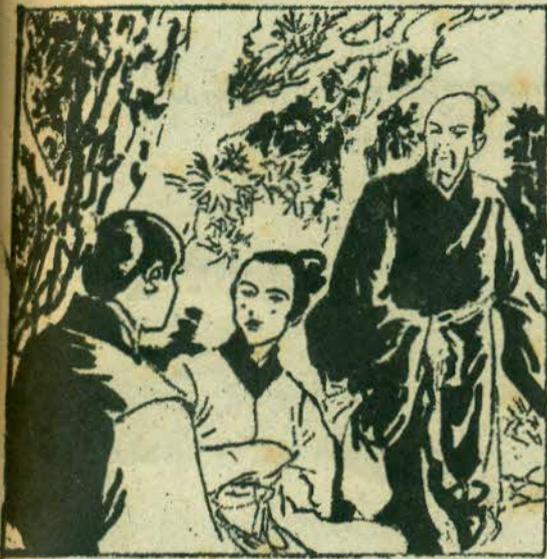

— ទំព័រ ៣៧ ក្រុមអ្នកនិពន្ធប្រឹក្សាប្រឹក្សា ២៨ កុំរលេខ ២៧៨ ពីស្រុកលេខ ២៨៨ បឹងកេងកង សង្កាត់លេខ ៧ ក្រុងភ្នំពេញ —

ប្រសាសនាភាគចេញផ្សាយរៀនការងារ

អ្នកប្រែសម្រួល : អ. គីមសារ

កថា

ផ្សាយចេញពីក្រុមអ្នកនិពន្ធ
« មាតុភូមិ »
ភ្នំពេញ
លេខ ២៦

បុរសភាវៀវចេញញឹកមុខនៅជិតចូលរាត្រី លើស្រះស្រូវ
ក្នុងចិត្តថា ម៉េចគាត់ជីវិត ?

ស៊ុយនិបន្ត :

— យើងមិនដែលមានផុសរមាស់ ជាមួយលោកគ្រូ
លូស៊ីប៉ាទេ ។ ម៉េចគាត់ចាត់មនុស្សតាមដានយើង
មែន... ហ៊ុំ ! ប្រាប់ឯងតាមគ្រូនិចុះ ! លូស៊ីប៉ា ក្លាយ
យើងស្រាប់ គាត់មិនបញ្ជូនមនុស្សលើកក្នុងស អ្វីដូច
ឯងទេ !

វាបាននោះមែនយថា បុរសភាវៀវមែនសមតាម

ដានប្តីប្រពន្ធគាត់ទេ ! បុរសនោះធ្វើមុខនៅបែបគ្រូនិចុះណាមើល
ឃើញទេ ។ ស៊ុយនិបរោលចប់លើកដៃទះស្មាបុរសភាវៀវជានិច្ច
បន្តវាថា :

— ប្តីប្រពន្ធយើងចិត្តល្អ ហើយស្មោះត្រង់ណាស់ ធ្វើការ
អ្វីមិនចេះលោកលៀមឡើយ ។ ម៉េចនឹងជីវិតចាំយើងប្រាប់ណា !
អម្បាញ់មិញយើងចេញពីគ្រូមសាធិណ្ឌនី ក្រោយពេលទៅលេង
នឹងលោកស៊ីធានស៊ី ។ ឯងទៅដូចគ្រូសុំសួរមើលពី
ស៊ុយនិបនិងខ្សែភ្ជាប់ហាត់រៀនគុណវិជ្ជានៅក្រុមនោះបែបបុរស
លោកស៊ីធានស៊ីគ្រូជាបងម្ចាស់យើងបែបទៀតផង ។
ឥឡូវនេះយើងធ្វើដំណើរទៅកាន់ភ្នំជីកក ដូចលោកតាយក្រុម

បាយដីបាយណា ។ មិត្តបងប្អូនគ្រងណារៀនទេ ? បើអស់ការសន្សំយសូមអញ្ជើញទៅចុះ

បុរសអារខៀវអាចតម្រេកបាយហើយ ព្រោះអម្បាញ់មិញស៊ីបង្កំទុះស្មារតី ស្រាយដីព្រៃមោរ

ងង ។ គេស្នើចសរសើរទឹកចិត្តសប្បុរសនៃប្តីប្រពន្ធស៊ីឈឹងណាស់, លើកដៃការពលាគ្នាម្តង

- សូមអរគុណលោកម្ចាស់ដែលបានលើកលែងជីវិតខ្ញុំបាទ ។ សូមលាហើយទាន!

ពេលចប់គេទុររើសកាំបិតដាក់ទន្ធច្រូន បែរមកលំទុនកាយដាក់អ្នកស្រីវុនយូ :

- សូមលោកស្រីមេត្តាអភ័យទោស ។

អ្នកស្រីស៊ីសំដែងការភ័យខ្លាចបរិញ្ញយ៉ាងសុភាព បុរសអារខៀវនឹកខ្លួនដើរចេញទៅ, ស៊ីឈឹងស្មារតីទៀត :

- វៃមិត្ត, កេនាយគ្រូមឃើញបុរសទេ ?

បុរសភ្ញាក់ភ្លើតភ័យក្រោយខ្លាច :

- លោក . . . លោកជ្រាបសព្វគ្រប់ហើយឬ ?

ស៊ីឈឹងដកដង្ហើមធំ :

- យើងមិនដឹងដែរ ។ ម៉េចទៅ, គ្មានដំណឹងបន្តិចណាសោះឬ ?

បុរសនោះត្រឡប់រកមក :

- បាទទេ, គ្មានដំណឹងអ្វីទាក់អស់ ។

- ហ្ន៎ ! ប្តីប្រពន្ធយើងកំពុងតែរកគេដែរ ។

អ្នកទាំងបីឈរមើលមុខគ្នាដោយស្ងៀមស្ងាត់ អ្នយសខ្លះទើបបុរសអារខៀវចាកចេញទៅ ។

អ្នយស្របក់ទើបវុនយូសួរស្តាប់ :

- បងឈឹង, គេជាបក្សពួកណាខ្លះឬ ?

ស៊ីដបានឮព្រះគ្រូមលានល្អិតបុកពោះភ័យ, ស៊ីឈឹងឆ្លើយថា :

- នៅពេលគេនឹកខ្លួនដើរចេញទៅ បងឃើញហាក់ដូចជាយអារតែមានបាក់រូបចុប្តាណាឈ្លៀង ។

ឥឡូវសួរទៅគេឆ្លើយយ៉ាងនេះមែន ហ្ន៎ ! . . . គេកាយយើងដើម្បី . . . កូនយីសោះហ្ន៎ ! បើដឹងដូច្នោះយើងមិនបាច់ធ្វើបាបគេទេ, ណែនាំណាស់ . . .

អ្នកស្រីមានទឹកភ្នែកលេងរលោង :

Khmer Story Lovers

- ២០២ -

ដំនោរក្របក់ត្រសៀកបបោសរង្គ័ល ការម្នាក់ ប្តីប្រពន្ធស៊ីយ៉ាង ដែលអង្គុយស្ងៀមមួយស្របក់ហើយ ។
ស៊ីយ៉ាងរិតតែខំសម្ងំតហាវដកដង្ហើមខ្លាំងឡើយ ។

មួយរយៈពេលក្រោយមក ទើបនាយកអ្នកស្រីដកដង្ហើមម្តង រួចយំសោកទ្វៀងក្បាលក្បួនពណ៌ត ។
ស៊ីយ៉ាងលឺលឺលាម :

- អូនយូ, យើងដើរជួនព្រៃក្នុងពិភពគុនតាំងតែដើមមក មិនដែលប្រប្រឹក្សាអំពើទុច្ចរិត ឬសាង
បាចកម្មអ្វីសោះឡើយ ។ ចូនប្រាំឆ្នាំក្រោយនេះ យើងរិតតែសន្សំកុសលផលបុណ្យផ្តល់ឲ្យកូន
យីទៀត ។ បើវាសនាយើងត្រូវគ្នានកូនតូចជំនិញត្រកូលទេ គួរបណ្តោយតាមព្រហ្មលីទិតបុរៈ ។
ម៉្យាងទៀតកូនអកតញ្ញាប្រៀប « កូនយី » យើងនេះ, គ្មានកូនប្រសើរជាង ។

អ្នកស្រីច្នៃវិចារាំងអាក់អូល :

- កូនយីភ្ជាប់ខ្លួនខ្លួនតាំងពីតូចមែន, តែ... គឺកូនសំណប់តែមួយរបស់យើង.. ដើមហេតុមកពី
កូនបានស្តាប់យ៉ាងអាក្រក់អាស័យ បានជាយើងស្រឡាញ់ថ្នាក់ចម្រើយកូនយីទាល់តែខ្លួនវា ។
នេះ ខ្ញុំមិនតូចចិត្តទេ, តែកាលយើងជួបវាក្នុងខ្នងកញ្ចាស់ ដូចជាបិទខ្លួនក្នុងគុណទេ ។ បើកុ
តែខ្ញុំជ្រុលដៃចាក់ច្រវាក់ ... ប្រហែល ...

អ្នកស្រីក្អកក្អូលអូលបំពានកន្តិយាយលែងចេញ ។ ស៊ីយ៉ាងឮខ្លួន :

- បងប្រាប់ហើយថា កុំគិតច្រើនពេក, ថ្ងៃនោះទោះយើងជួយវាចេញមុតមកក៏ប្រហែល
ប៉ាយវ៉ាន់ដេញតាមដរណ្តើមទៅវិញបានដែរ ។ ចម្បែកណាស់ អូនហើយ ! ច្របក់ទឹកកក
ទៅណា បាក់អស់គ្នានលេចពុជដំណឹងអ្វីក្នុងពិភពគុនសោះ ។ យើងស្រួតដំណើរទៅកាន់ភ្នំទឹកកក
ឬ ? ទោះបីយ៉ាងណាត្រូវស៊ីបដំណឹងឲ្យច្បាស់លាស់ដែរ, មែនទេ ?

អ្នកស្រីសួររំបបល្ហើយ :

- យើងមិនរកបិត្តកុំខ្លះជួយទេឬ ? ទៅជំរុំខ្លាដូច្នោះមិននិយាយវាដោះកូនយីចេញផុតទេ ។

ស៊ីយ៉ាងដកដង្ហើមធំ :

- ជួយបនុស្សមួយទាំងមូលមិនមែនជាការនិយាយទេ, គោនីស្តាត់វាយដណ្តើមកណ្តាលដូច្នោះទើប
មានសន្តិភូមិ ។ បើគេនាំកូនយើងដល់ភ្នំទឹកកកហើយ រឿងនេះប្រៀបដូចកណ្តុរនៅក្នុងមាត់

• ត្រាអីចឹង ?

- ខ្ញុំយល់ថា រឿងហេតុអស់នេះមិនមែនធ្លាក់លើកូនយំទាំងអស់ទេ ។ បងមើលបុរសខ្លះ
ជាវត្តចំកកដែលកូនយំដែលក្នុងខ្លួនកញ្ជាស់តែជាខ្ញុំណាស់, ប្រហែលក្រុមភ្នំចំកកមិនយកចិត្ត
ទុកដាក់បង្រៀនកូនយំនិរន្យយុត្តចតណា ។ បានជាកូនយំប្រែកាយជាភាសាសម្បជឿនផ្សេងស្រេច . . .
មិនដឹងកូនខ្ញុំវេទនាយ៉ាងណាទេ ។

- រឿងនេះមកពីរបងយល់ខុស, សូមអូនអត់ចោលឲ្យបងផង ។ ថ្ងៃនោះបងបាន
សម្រេចចិត្តបញ្ជូនកូនប្រុសទៅហាត់រៀនយុទ្ធសិល្បៈនៅភ្នំចំកក កូនមិនដឹងទាល់បែន, តែបង
យល់ចិត្តកូនណាស់ថា កូនមិនយល់ស្របទេ ។ ម្យ៉ាងទៀតបងមិនទឹកស្មានថា នាគភ្លើងហ្មុំ
ពន់លីដែលជាអ្នកក្លាហានល្បីល្បាញហើយជាមិត្តស្និទ្ធស្នាលរបស់យើង បែរជាហានប្រព្រឹត្តិផ្លូវខ្លះ
ជាមួយកូនយំសោះ ។

- ឈ្មោះ រឿងនេះមិនមែនប្រាប់ទោសបងទេ ។ បងបញ្ជូនកូនទៅហាត់រៀនគុនវិជ្ជាឯក
ចំកកក៏បងស្រឡាញ់ខ្ញុំហើយ, ទោះបងមិននិយាយក៏ខ្ញុំដឹងដែរ ។ ត្បិតរឿងសងសឹកត្រកូស
យើងត្រូវធ្លាក់លើខ្លួនខ្ញុំទាំងស្រុង ទាល់តែបញ្ជូនកូនទៅរៀនគុនវិជ្ជាឯកនៅក្រុមភ្នំចំកកម្នាក់ម្នាក់
កូនទើបមានសន្តិសុខប្រហារសម្រេចបាន ។ សម្រាប់នាស្តាប់កំរិតយុទ្ធសិល្បៈយើងច្បាស់ណាស់
ណាស់ ។ ពេលនេះ ហ៊ី! . . .

ស៊ីដានលបម្លាប់កិច្ចសន្យាទារវង្សប្រពន្ធស៊ីលីវីដោយការរឿនចូលនឹងអាណាតណាស់
នាយសម្រេចចិត្តថា:

- លោកស្រីស៊ីព្រួយចិត្តតែរឿងកូនមួយនេះឯង, គាត់ទឹកពួកកូនគ្រប់ពេលវេលា ។ បើ
ក្រុមភ្នំចំកកចាប់កូនគាត់យកទៅកន្លែងគេបែន, យើងត្រូវទៅភ្នំចំកកជាមួយគាត់ជួយវាដោះកូន
គាត់ទាល់តែរួច ។ អម្បាញ់មញ្ញគាត់ចង់រកភ្នំគាត់ជួយដែរតើ ។

ពេលដែលមាណាពសព្វឯងគិតទោះស្រាប់តែពូជើងសេះកុបៗពីងមួយមក ទំនងជាមានសេះច្រើន ។
ប្តីប្រពន្ធស៊ីលីវីផ្អាកការសន្យាសម្បជឿនរឿងចាំស្តាប់ ។ មិនយូរប៉ុន្មានពួកសម្លេងស្រែកថា:

- ត្រង់នេះហើយ, ត្រង់នេះហើយ ។

សម្លេងមួយទៀតស្រែកសួរ:

- អីប្តូនប្រុស, ប្តូនស្រី, បងមានការនិយាយបង្អួច ។

នេះជាសម្លេងឥសីល្អនិស្សី ។ ស៊ីលីនីនិស្សីយូម្នីម្នីលោកចេញមកទាំងរឿងឆ្ងល់ ។
ស៊ីលីនីនិស្សីស្រែកតបវិញ :

លោកបងល្អនិស្សីមានរឿងហេតុអ្វីនៅពេលស្រមៃ ?

ឥសីធានស៊ី, ល្អនិស្សីនិស្សីបងប្អូនជាងដប់ទាក់ជំនះសេះត្រូវហេបត្រូហបតម្រង់មក, មានទាំងឥសីធាន
ប្រឡូមមនុស្សម្នាក់មួយផង តែមើលមុខមិនស្គាល់ព្រោះមេយងឆ្លើត ។

ឥសីល្អនិស្សីស្រែកទាំងអន្ទះអន្ទែន :

- ប្អូនស៊ី... កាលនៅក្នុងពេលស្រមៃប្អូនទាំងពីរដេរណ្តើមម្នាក់ស្គាល់មិនបានទេ, ហេតុអ្វីក្រោយ
មកប្អូនប្រើកលស្សីចងដេរណ្តើមយកទាល់តែបាន ? មិនតែប៉ុណ្ណោះប្អូនសម្លាប់ឥសីធានស៊ីនិស្សីទៀត !
ធ្វើបែបនេះមិនល្អទេ !

ស៊ីលីនីនិស្សីយូម្នីម្នីលោកពោះច្នៃ ។ ស៊ីលីនីនិស្សីយូម្នីម្នីពោះបងប្អូនត្រូវពេកមិនបានវែកញែក

ក៏សួរភ្លាម :

- លោកបងចៅស៊ីនិស្សីចុងស៊ីត្រូវគេសម្លាប់ ? រឿងនេះបណ្តាលមកពីអ្វី ? ឥឡូវយើងមើល
ហើយ ?

ឥសីល្អនិស្សី បញ្ជាក់ឲ្យលំអិតប្រមុះក្តី ! ឆ្លើយសោះក្រោះថា :

- មិនដឹងត្រូវបានទាក់ទងនឹងជនថោកទាបប្រហែលណា បានជាហ៊ានប្រើពិសកុលដែលអ្នកគុម
និយមសុចរិតខ្លើមរមើម ! ប្អូនទាំងពីរមិនទាន់ស្លាប់ទេ នៅសល់ដង្ហើមផ្អែកៗ ដែរ ។

- សូមលោកបងកុំអាលប្រឡោតខ្លាំងពេក, ខ្ញុំសុំមើលបង្អិតសិន ។

ស៊ីលីនីនិស្សីបោះជំហានទៅមុខដើម្បីពិនិត្យឥសីធានស៊ីនិស្សី, ស្រាប់តែពុំខ្លាចៗ ... ឥសីប្អូន
ប្រាំបួនប្រាំបួនដាវយ៉ាងពីមុខស្រុះគ្នា ។ ឥសីធានស៊ីជកដង្ហើមដំ :

- ចៀសចេញឲ្យអស់ ! ប្អូនស៊ីមិនមែនមនុស្សក្នុងហ្នឹងទេ !

ឥសីដែលតាន់ដាវធ្វើហ្នឹង ! នៅបុរេប្រមុះ ហើយថយក្រោយតាមចេញ ។ ស៊ីលីនីនិស្សី
ភ្លើងបញ្ជាំងមើលមុខឥសីធានស៊ីនិស្សីទៀតពណ៌ខ្មៅបែប ប្រាកដជាត្រូវជាតិពិសមែន ។ តាក
លូកដៃស្តាប់ស្តង់ដង្ហើមក៏ខ្សោយនឹកថា :

- មើលទៅសម្លាប់បានយូរទៀតទេ ។

ទាំងស្រុង ។ គាត់ក្លាយជាកិរិយាដ៏ស្នូលការល្អនិយម តែខ្លួនឯងគឺសាមីសេល្យល្អខ្លាញ
ណាស់ដែរ កេតិកភ្នំឃើញឡើយ ។

អ្នកស្រីស៊ីស្រីដីបានតែពាក្យខ្ញុំ . . . ខ្ញុំ . . . ក៏ទ្រហោយយ៉ាងនឹង ដោយច្រាំច្រអូតឆ្គងតទៅ
ទៀតលែងកើត ។ ពិតហើយថា វាខ្លាញ់ជាវីរនារីពិតៗមានប្រកបដោយយុទ្ធសិល្បៈគុណវាវយ៉ាង
ជំនាញ ល្បីល្បាញសុសសាយពេញពិតគុណ តែនៅចំពោះមុខការមូលបត្តិបដិសយុត្តិធម៌ និងជាក
ស្ត្រី ពីសំណាក់បងប្អូនប្អូន តើមិនឲ្យគូសចិត្តវាដើរវាស្រ្តីយ្យប្រប ដែលជាធម្មជាតិរបស់
ស្ត្រីកម្រើកឡើងឯណាបាន ?

ល្អនិស៊ីស្រីក៏ទៀតថា :

- ទោះទំស្រែកយំយ៉ាងណា ក៏ទឹកភ្នែករបស់ខាងមិនអាចប្រោសអ្វីឲ្យបានទេ តែឲ្យរស់រានមានជីវិត
រៀនវិញបានដែរ ។ ហ៊ុំ កណ្តុរស្លាប់ ធ្លាធ្វើជាបរិសោធ ...

... រកមិនទាន់ចប់ស្រួលបួលផង ស្រាប់តែមានសម្លេងមួយដំឡូងនៅខាងក្រោយបង្អិតកាត់ :

- ម៉េចអស់រលាកមិនរកខុសត្រូវសិន ប្រញាប់តែចោទប្រកាន់តែផ្តេសផ្តាសអីចឹង ?

សូរសព្ទខ្លាញ់លាងកន្ត្រៃវា បញ្ជាក់ឲ្យដឹងថា ម្ចាស់សម្លេងមានកម្លាំងកាយស្តុកស្តម្ភណាស់ ។
អ្នករាល់គ្នាភ្ញាក់ច្រើត ឆាកក្រោយជាបន្តបន្ទាប់ ។ ក្រោមរស្មីភ្លឺស្រាវៗ នៃដួងច្រឡា គេឃើញ
យុវបុរសម្នាក់ប្រកបដោយសំលៀកបំពាក់យ៉ាងឃើញយោក ។ ស៊ីវិលនិងវង្សស្រាវៗតែប្រទេស
មាណពភ្លាមក៏នឹកអកើត ។ អ្នកស្រីស៊ីស្រីកម្ម ហើយខុទ្ទកៈ

- ឯង... ឯង...

តែដោយធ្លាប់មានការពិសោធន៍គ្រប់គ្រាន់ ក៏ទប់មាត់ទាន់ មិនភ្លាត់ហោរ " កូនយី " ។
យុវបុរស គឺស៊ីស្រីបានទាំងសាច់ទាំងឈាម ។ នាយសម្បត្តិគុណស្មៅស្លាប់ពួកអស់ចោទប្រកាន់
ប្តីប្រពន្ធស៊ីស្រីយើង ឃ្លាតចាកការពិតក៏នឹកថា ម៉េចឃើញទៅច្បាស់ជាត្រូវប្រយុទ្ធនឹងពួកអស់សាំងឈើមិនខាន
ហើយពេលនោះវែងនាយមានពិសស្រាប់មុខជាសម្លាប់មនុស្សទៀតហើយ ។ អំពើនេះមួយនឹង
បំណងមាណពទាំងស្រុង តែលុះស្តាប់យូរទៅស៊ីស្រីយើងស៊ីកាន់តែខ្វះការគ្រួសារឡើង ធ្វើឲ្យអ្នកស្រី
ស៊ីយំយ៉ាងណាណាចកាត់ម នាយអគ្រប់លែងបាន ក៏លុះចេញមកភ្ជាប់ ។

ល្អនិស៊ីស្រីហាក់ :

Khmer Story Lovers

- ៤០៧ -

- ឯងជាអ្នកណា ? ហេតុអ្វីហ៊ានថាយើងហេងផ្អែសផ្អាស ?

ស៊ីផានតប :

- លោកម្ចាស់ភូមិស៊ីផានតិកិយាពុំបានប៉ះពាល់អ្នកស្មានសោះ តែអស់លោកហែរជាបង្កាបគាត់

ថាបានលួកលាន់ក្នុងរឿងនេះ បើគិតនិយាយផ្អែសផ្អាសទេ ?

លុយស៊ីកាន់ជាវិស្វកម្មទៅបុទប្បយដ៍ហាន :

- ឯងជាកូនក្មេងចេះដឹងអី ទើបហ៊ានពោលពាក្យមិនមែនទេ ?

- ម៉េចលោក ថាខ្ញុំមិនចេះដឹងអី ?

នាយចង់និយាយប្រាប់ថា ផ្អាកស្មានទៅលើដៃខ្លួនដែរ តែមកនឹកថាប្រាប់ឲ្យដឹង ពួកគេមិន
ដំណើរយកវិញជាប្រាកដ ហើយពេលនោះគាត់ប្រយុទ្ធតាមសម្លាប់គ្នាច្បាស់ជាផ្ទុះឡើងពុំខាន ហេតុ
នេះ ទើបនាយណាក៏មិនហ៊ាននិយាយ ។

លុយស៊ីកាន់ថា ប្រហែលមាណពង្រីកដំណើរចំណុះ ក៏ស្មារតីម្ល៉ោះ :

- បើដូច្នោះអ្នកណាយកទៅ ?

ស៊ីផានតឆ្លើយឆ្លើយ :

- ខ្ញុំគ្រាន់តែសុំប្រាប់យ៉ាងខ្លីថា មិនមែនលោកប្រុសលោកស្រីទេ អស់លោកបានប្រព្រឹត្ត
មិនតប្បិច្ចោះគាត់ ពិសេសប្រមាថទាល់តែលោកស្រីស្រែកយំ ធ្វើដូច្នោះមិនសមសោះ ត្រូវចាប់
សុំទោសគាត់ភ្លាមឡើង !

ខ្លួនឃើញកូនប្រុសដែលគាត់តែងនឹកពួកទាំងយប់ទាំងថ្ងៃបានប្រកបនឹងសេចក្តីសុខ ចំរើនដូច្នោះ
គាត់ត្រេកអរក្រអឺងប្រើប្រាស់ដូចពុំបានឡើយ ។ ពេលនេះឡុយវបុរសតម្រូវឲ្យលុយស៊ីសុំទោសគាត់
អ្នកស្រីយល់ថានាយចង់ការពារម្តាយយ៉ាងស្មោះស្ម័គ្រ ។ ក្នុងមួយជីវិតមានកូនប្រុសពីរនាក់គត់ ហើយ
ចំពោះកូនមួយនេះ គាត់បានចំណាយកម្លាំងកាយកម្លាំងចិត្តនិងទឹកភ្នែករាប់ម៉ឺនឆ្នាំណាស់... រហូតពេលនេះ
ទើបបានស្តាប់ឮសំដីកូនសំណប់ការពារម្តាយជាលើកដំបូង ! គាត់សប្បាយរីករាយពេកក្នុងរូប
ការលំបាកត្រាយបារម្ភនិងពិបាកដែលធ្លាប់ជួបប្រទះជាងម្ភៃឆ្នាំមកហើយដោយសារ កូននេះអស់លើស ។
ស៊ីផានតក្រឡេកមើលកិរិយាដែលញញឹមថ្លាទាំងទឹកភ្នែកគត់ៗ, គាត់ក្តាប់ដៃកិរិយាយ៉ាងណែននឹក
ក្នុងពោះថា :

- កូនយើងខ្ញុំចូរមុនប្តូរមែន, តែវាស្រឡាញ់ម្ដាយណាស់ហ្ន៎ !

ចំណែកអស់លុយស៊ីបែរវាខឹងប្រឡោត និងពាក្យប្រគោះបោះបោករបស់មាណា ក៏ស្រែកសួរ :

- ឯងជាអ្នកណា ? សំគាន់លើអ្វីបានថា ហ៊ានបង្ហាញមុខយើងឲ្យសុំទោសលោកស្រីស៊ី ?

កូនយើងខ្ញុំយំរត់ ម៉ែប្រាប់ឯងយប់ទាំងនឹងបងប្អូនប្អូន បែរមកបារម្ភខ្លាចកូនប្រុសឈ្មោះទាស់ទែន ភ្ញាក់ខ្លាចស្រែកស្រីស៊ី ម្ល៉ោះហើយគាត់ធ្វើយ៉ាងនេះ :

- រឿងនេះឯងលុយស៊ីច្រឡំទេ, ឯយាយឲ្យក្បាលសំលាស់បន្តិចទៅបានហើយ មិនបាច់សុំទោស តែអីទេ ? គាត់បែរទៅរកមាណា ពោលពាក្យទន់ភ្លន់ :

- អស់លោកអស់ស៊ីស្មុំ អ្នកអី និងគ្រូមាណា ! កូនលុតជង្គង់ជំរាបសួរគាត់ភ្លាមទៅ ?

ស៊ីដោងប្រាប់ស្រឡាញ់របស់ខ្លួនប្រាប់ឲ្យស៊ីយើង ហ៊ានតែប្រាប់លើកដំបូងម៉្លោះ ? ពេលនេះ

មកប្រទះទឹកមុខស្លុកបូកញញឹមប្រមើលនឹងខ្សែភ្នែកស្រទន់ ពោលពេញទៅដោយសេចក្តីស្នេហារបស់

ចំរោះកូនមាណា ក៏បើកចំណាប់ ព្រោះមួយដាត់ទេនាយមិនដែលបានទេណា ស្រឡាញ់ក្នុងចុង ប្រើសំដីទន់ភ្លន់បែបនេះទេ ? ជាពិសេសពីថ្ងៃភ្នែកទាំងមូលមិនមកគួរឲ្យត្រជាក់ចិត្ត ? ឈាម

អ្នកគ្រោះគ្រោះព្រួយលក្ខណ៍ទុកចង់ធ្វើតាមបង្គាប់អ្នកស្រីមួយរំលងទោះបីគ្រោះថ្នាក់យ៉ាងណា ក៏មិនបញ្ជាក់ កែវ កុំថាឲ្យយំប្រើលុតជង្គង់សំពះ :

ស៊ីដោងមិនបង្កើនយូរ ម៉្លោះលុតជង្គង់ដល់ដីសំពះលុយស៊ី តាមមួយរំលង :

- បើលោកស្រីប្រើខ្ញុំសំពះអស់លោក ខ្ញុំត្រូវតែសំពះ ?

ម្តងនេះដល់ទៅអស់សំពះស៊ីនឹងប្អូន ? បើនឹងហ៊ានវិញ ដោយមិនទឹកស្អានថា មាណាស្តាប់បង្គាប់ អ្នកស្រីខ្ញុំយូរដល់ថ្នាក់ឡើយ ? គេនឹកថាប្រហែលជាសំស្សររបស់ខ្ញុំប្រាប់ឲ្យស៊ីយើងហើយ ព្រោះ

ស៊ីយើងគ្មានកូនប្រុសឯណាទៀតទេ, ម្នាក់ស្លាប់ ម្នាក់គេចាប់បាន ?

អស់លុយស៊ីចិត្តខ្លាំងនៅឯវាមែន តែគាត់ចេះចាំទេណា ដោយសុភវិនិច្ឆ័យដែរ ? កាលបើ ឃើញមាណាគោរពដូច្នោះក៏ហ៊ាន គាត់រលាយអស់, គាត់លោកចុះពីខ្នងសេះមកលើកមាណាព្រម ទាំងពោលយាត់ :

- មិនបាច់គួរសមពេកទេ !

ស៊ីដោងនឹកឃើញផ្សេងថា បើលោកស្រីស៊ីប្រើខ្ញុំសំពះ ខ្លួនត្រូវសំពះគ្រប់ចំណីទើបសម, ម្ល៉ោះ

ហើយនាយមិនព្រមក្រោកភ្លាមទេ ។ លុះស៊ីចាប់លើកមាណាពទទួលការម្នាក់ចម្លែកគឺអ្នកកម្លោះ
ជួរត្រូវដូចគ្នាលើកមិនបើកសោះ ។ ឥស៊ីខឹងក្រែងថា :

- ឯងទុកដាក់យើងជាអ្នកចាស់ទុំ តែឯងមិនអ្នកពារកម្លាំងធាតុទៅវិញ , ហ៊ុះ ! មិនអីទេ !

ឥស៊ីនេះទូលក្នុងទុកចំរើនកម្លាំងកាយប្របួលក្នុងបាត ចាប់កម្រិតកមាណាពទទៀតប្រាថ្នាឲ្យមាយ
ដួលផ្ទុះក្រោយ ។ ចំណែកប្តីប្រពន្ធស៊ីយើងគ្រាន់តែឃើញកាយវិការនឹងទឹកបុខឥស៊ីគាត់យល់
តាំងពីដំបូងថា លុះស៊ីខឹងចំរើនកម្លាំងកញ្ជើញកូនប្រុសហើយ ។ ស៊ីយើងធ្វើហ៊ុះ ! ហើយមិនពេញចិត្តតែ
គាត់យល់ថាចណ្តាយឲ្យមន្ត្រីប្រើប្រាស់កូនប្តីតំបន់ទាល់ខុសដែរ , អ្នកប្រើប្រាស់មិនព្រមទេ , កាត់ស្រែក
យាត់ :

- សូមលោកមន្ត្រីនៃសិន !

ប្តីនៃភ្លាមនោះឮសូររូ ។ គឺរាងកាយឥស៊ីលុះស៊ីខ្លាតថ្ងៃក្នុងលំហោរកាសប៉ះដំបូងគាត់យើងដំណាំ
ពាល់តែបញ្ចេញយុទ្ធសីល្បះទើបចប់ខ្លួនបាននិរវិញ , ដំបូងគាត់ទ្រាំកម្លាំងខ្យល់មិនបានក៏ស្រែកក្រញាល
ដួលទាំងដំហែរ ។

គ្រូស៊ីឥឡូវមានកម្លាំងធាតុស្តុកស្តម្ភស្រុកការស្ថានរបស់ឥស៊ី ប្រាប់ជាលុះស៊ីចាប់លើកនាយ
មិនរួច បែរជាខ្លាតខ្លួនឯងវិញ ។ ហេតុការណ៍នេះប្តីប្រពន្ធស៊ីយើងនឹងឥស៊ីទាំងអស់យល់ច្បាស់
ណាស់ , នរណាក៏គ្រាត់ផ្អើលដែរ ។ ស៊ីយើងនឹងរុំសម្លាប់ស្នាដៃមាណាពក្នុងកេរ្តិ៍កញ្ជាស់
គេដឹងថាកម្លោះនេះមានកម្លាំងក្លែងកាយ តែមិនស្មានពេញលេញលុះស៊ីស្រុកស្រមសាំងយើងខ្លាត
ទៅក្រោយដល់ម្តងទេ ។

លុះស៊ីរតតែពាម៉ាស់បុខ , ចប់ខ្លួននឹងនិរវិញហើយព្រាត់វិទ្ធាក ដល់ខឹងពេកទៅគាត់សើចស្តួក
ពោលខ្ញុំកុំប៉ុតថា :

- ប្រសើរណាស់ !

ឥស៊ីពោលពាក្យ "ប្រសើរណាស់" បីឯងទំរាំសម្រួលដង្ហើមបានដូចដើមបន្តក់ចា :

- ប្តីប្រុសប្តីប្រពន្ធស៊ីស្រុកស្រមសាំងឲ្យតែចំណាប់មែន ! បងសុំទោសណា !

ពោលដុតពីមាត់លាស់បុរសដាវចង្អុលស្រ្តីស៊ីឥឡូវភ្លាម ។ ហេតុពេលយក្រោយជាប្រញាប់តែ
ញាប់ស្តេក :

- ១១ | ១១ | ខ្ញុំមិនប្រយុទ្ធជាមួយលោកឡើយ ។

ឥសីធានស៊ុយរមើលដឹងច្បាស់ថា មាណពរូបនេះមានកម្លាំងខ្ពស់ណាស់, គាត់ពិចារណា ថា
អូណូលស៊ុយប្រយុទ្ធនឹងវាគឺគ្រូហាវយសស្សក្នុង បើឈ្នះទៅឥតបានប្រយោជន៍អ្វីទេ, លោតតាញ
វិញលុយស៊ុយកម្មទៅទុកឯណា ?

ឥសីឃើញស៊ុយ រោងពង្រមិនព្រមប្រយុទ្ធត្រូវនឹងបំណងគាត់ ម៉ត់ចត់ក៏បញ្ជាញយោបល់ភ្លាម :

- សុទ្ធតែគ្នាឯងទេ, កុំបាច់សាកល្បងគ្នា ។ ចោះចង្កំណាស់ក៏មិនត្រូវចង្កំពេលនេះដែរ !

ស៊ុយធាននឹកក្បាលយល់ស្រប :

- មែនហើយ, ឥសីលោកជាបងប្អូនរួមគ្រូមករួមរស់លោកប្រុសលោកស្រីស៊ុយ, បើខ្ញុំជួយ
វាយស្លាប់ខ្លះទៅដូចជាមិនឈ្នើស ...

មាណពគ្មានការពិសោធន៍ក្នុងឆាកជីវិត នឹកឃើញយ៉ាងណាពោលវាចាយ៉ាងនោះប៉ុណ្ណោះចិត្តឥសី
ឲ្យខឹងគ្រោតគ្រប់គ្នា ។ ស៊ុយធានត្រងវាឥត ដោយហេតុដែលខ្លួនមានស្នាមគ្រហមខៀវពោរពេញ
ដោយជាតិពិសកំណាច, ឥសីស្មានថាអ្នកកម្លោះក្នុងល្អិតហ៊ានប្រមាថជីវិតគាត់ ។ ស៊ុយធាន
ពោលកាត់ :

- ឯងថាម៉េច ? កុំនិយាយផ្ដេសផ្ដាសខៀវ !

លុយស៊ុយភ្ជាប់បញ្ជាខាយគ្រូមថយទៅក្រោយមែន តែពូសំដីមាណពភ្លាម គាត់ខឹងនេះឆ្ងល់ចោះ
ដីហានវិនិគ្គហក :

- ល្អណាស់ គាល្អិត ! យើងចង់មើលដែរ តើឯងសម្លាប់ពួកយើងដោយវិធីណា ? ចូលមក
ស៊ុយធាននៅតែរាវដៃ :

- ១១ | ១១ | ខ្ញុំមិនហ៊ានប្រយុទ្ធជាមួយលោកឥសីទេ ។

លុយស៊ុយរតតែក្លៅស្រែកខមងាក់ :

- ហ៊ុះ ! ឯងខ្លើមអើមយើងឬ ?

ពោលផងក្រញាវាវាចាតំបែងសំដៅស្នា ។ ឥសីរូបនេះមិនឃើញមាណពមានការរុញ ទើបសំដៅ
កន្លែងមិនសំខាន់ ប៉ុន្តែចោះបីមុខពួកកុនងារដូចស៊ុយធាន ក៏គាត់មានកាយវិការហ៊ុសរហួនមិនចាញ់
អ្នកណាដែរ ។

Khmer Story Lovers

- ៤១៣ -

ស៊ីផានផ្អែងខ្លួនគេមិនទាន់ស្ងប់ស្ងេន ! បុត្រងារវាងត្រូវសាច់ស្នាមនាយចេញលាមកខុស ។ អ្នក
ស្រីខ្មែរស្រកយើង ។ កុរុស៊ីតិហារថែម :

- ហេតុអ្វីចេញមក !

ស៊ីផាននឹកក្នុងចិត្ត :

- ឯងត្រូវជាបងប្អូនត្រូវរស់លោកស្រីស៊ី ។ អប្បបរមាញឹកយើងប្រុសដែលម្ចាស់ស៊ីស៊ី
ទៅហើយ មើលម្ចាស់ឯងទាក់ទៅគេឃើញថាពេញពេញណាស់, លោកស្រីស៊ីមិនសប្បាយចិត្តទេ ។ ប្រាង
ទៀតយើងមិនចង់ក្លាយខ្លួនទៅជាមនុស្សពេញពេញសេចក្តីទេ ។

ពេលស៊ីស៊ីរុញចងង្វែងមកនោះ មាណាពេលយើងក៏ដឹងកាលបុត្រងារវាងនាយចេញលាមកខុស
បុត្រងារវាងស៊ីស៊ីស្រកយើងទៀត បានជាទាយព្រាងក៏ដឹងទៅប្រោយក្តាប់ជាប់ទៀតដោយឡែកដោយឡែក លោក
សុខចិត្តទទួលគ្រោះថ្នាក់យ៉ាងអន្តរាយ ។ អ៊ីចឹងទៀតយើងមិនចង់ឲ្យពេញពេញពេញស្រីស៊ី
បែបនេះគេយល់ខុសថាទាយព្រាងស៊ីស៊ីស្រកយើងយើងយើងយើង ។ សូម្បីលោកស៊ី
នាងស៊ីដែលជាចាស់ទុំលើសសិស្សទាំងអស់ក៏នឹកខឹងដែរ ។ ខណៈនោះស៊ីស៊ីស្រកយើង
ត្រូវ៖

- លោកបងកុរុស៊ី, ពាក្យនេះព្រមព្រៀងកាលអស្ចារ្យហើយ, លុបប្រយោលវិញម្តង
ដៃបង្អិតទៅ ។

អ៊ីចឹងស៊ីស៊ីស្រកយើងម្ចាស់ដាក់មាណា :

- ឯងពិតជាមិនព្រមប្រយុទ្ធជាមួយយើងមែនឬ ?

អ៊ីចឹងបងមាណាឆ្លើយរុករាវវាចាវិប ។ ពីស្បែកមួយរំពេច ។ ស៊ីផានមិនស្ងប់ចិត្ត
ក្នុងងារ ហើយមិនប្រុងខ្លួនគេលំនឹងគេផង ក៏គេចង់ផុត ត្រូវប្តូរស៊ីផាននឹងត្រូវផ្អែកខាងស្ត្រី
ថែមទៀត ។

ដោយហេតុត្រូវស៊ីផានបំណងប្រហារជីវិតនាយចេញលាមកខុស មាណាបកស្រែក
បង្អិតក៏ដកចេញវិញភ្លាម ។ អ្នកស្រីខ្មែរឃើញកូនសំណប់ចិត្តត្រូវប្តូរស៊ីផាននឹងត្រូវផ្អែកខាងស្ត្រី
យ៉ាងណាក៏យល់ចាប់ផ្តើមកូនសម្លាញ់ដូចត្រូវប្តូរស៊ីផាននឹងត្រូវផ្អែកខាងស្ត្រី ។ លុះឃើញកុរុស៊ីយោងវាចា
កូនប្រុសថែមទៀតអ្នកស្រីក៏យស្តុកយស្តុកពាក្យឆ្លាតវៃជំនួសកូនភ្លាម ។ ឮសូរផ្ទៃដាវប៉ះទង្គិចគ្នាផង ។

ជាងដប់ដងក្នុងមួយប្រាំប្រាំបួនក្នុងសីលធម៌ស្មុំនឹងអ្នកស្រីខ្មែរឃ្លាតជាទៅវិញទៅមកបានដប់បីស្មៅត
យ៉ាងរហ័សធ្វើឲ្យពុំជឿនខ្លួនបែកផ្ការឿងព្រាតៗគួរគយគង់ ។

អ្នកទាំងពីររៀនពីគ្រូតែមួយសំដែងគុណវារទាំងពេញស្រមសាំងឈើរហ័សរក្សានិបបនេះ គ្រប់ដប់
បីស្មៅតភ្លាម ឥសីរាល់រូបទះដៃហើរក្រវាសរសើរបងប្អូនរួមគ្រុម ដោយស្មោះស្ម័គ្រ ។ ក្នុង
ចំណោមនេះ, មានតែស៊ីដបានម្នាក់ទេ ដែលមិនស្អាតដំនាញទាំងវិជ្ជាគុណវារ តែនាយទំ
តាមមើលរក្ខតដកដង្ហើមដែរ ។

ឥសីបានស្តីយល់ថា ប្រយុទ្ធតទៅទៀតមិនងាយដឹងចាញ់ឈ្នះ ក៏ស្រែកសួរ :

- ប្អូនស្រីពិតជាចង់ការពារការក្មេងនេះមែនឬ ?

អ្នកស្រីមិនឆ្លើយឆាកទៅសួរយោបល់ស្វាមី ។ ស៊ីឈើញបន្តិកៗ :

- ក្មេងនេះព្រហ្មហើនគោតិកាចគ្មានស្គាល់ចាស់ទុំ គួរប្រដៅវាឲ្យរាតតាលម្អងមែន ។ លោក
បងឈ្មួនស៊ីចាក់វាបីដាវប្តូសគ្រប់កន្លែងបែបនេះ បើលោកបងមិនយោគយល់, វាគ្មានគង់ជីវិតដល់ពេល
នេះទេ ។ ក្មេងនេះមានតម្រិះវិជ្ជាអន់ខ្សោយណាស់ មិនសមប្រយុទ្ធជាមួយលោកបងឈ្មួនស៊ី
ទេ ។ ខែកូនឆាប់លុតជង្គង់សំពះសុំទោសត្រូវទៅ ។

ឈ្មួនស៊ីស្រែកក្អែក ៗ :

- អាណិតនេះប្រមាថអាស្រមសាំងឈើយើងទាំងមូលណា ។ វាមិនប្រយុទ្ធនឹងយើងសោះ, ហា
មាត់ឡើងសុទ្ធតែរកសម្លាប់ពួកយើងផង ។

ស៊ីដបានពិបាកចិត្តណាស់លាបាតដៃទាំងពីរមើលម្តងទៀត ឃើញស្នាមក្រហមនិងខៀវនៅដៃដៃ,
នាយដកដង្ហើមយូរ ពោលម្នាក់ឯង :

- ដៃខ្ញុំមួយគូនេះចង្រៃណាស់, ហាក់ដូចជាដើមហេតុនៃគ្រោះកាចទាំងឡាយ ។ នៅ
ស្ងៀម ។ សោះវាយមនុស្សស្លាប់ទេ ៗ... ហើ ។...

ពពួកឥសីទៅអាស្រមសាំងឈើដោះទឹកមុខក្រមុត ។ ស៊ីឈើនិព្វមានពោលពាក្យមិនគប្បី
បែបនេះគាត់ខឹងដែរស្រែកសន្ទាប់ :

- យី ! អាចត្រូវនេះគ្មានដឹងខុសត្រូវអ្វីសោះ ! អម្បាញ់មិញលោកគ្រូអីឈ្មួនស៊ីមិនសម្លាប់ព្រោះ
គាត់យោគយល់ដល់រូបយើងណា ។ មើលឯងនៅមិនដឹងខ្លួនទៀត ?

ស៊ីវិលនិយមឥតរួចបានតែខ្ញុំ . . . ខ្ញុំ . . .

ឥស៊ីវិលនិយមឥតរួចបានតែខ្ញុំ ។ គាត់សង្កេតឃើញកាយវិការដែលខាយគេចេញចំណុះសម្រាប់
ពេលនោះស្ម័គ្រគុណដ៏វាងវៃសម្រាប់ស្រីឈឺជំងឺនោះ, ប៉ុន្តែមានកម្លាំងសម្រាប់ចេញមកពីចម្លែក ។
គាត់សង្ឃឹមថាមាណាតមិនមែនសិស្សប្តីប្រពន្ធស៊ីវិលនិយម ។ លុះឃើញមាណាពេញចិត្តបានដៃមើល
គាត់ផ្អែកនិយមតាម ។ គឺស្រែកសួររក្សាម :

- ខែកម្រងកំណត់ជាសិស្សអ្នកណា ម្តេចហៅឈ្មោះឈ្មោះ ?

ស៊ីវិលនិយម :

- ខ្ញុំ . . . ខ្ញុំជាសិស្សច្បងខាងក្រុមព្រះកាចិត្យ ។

លុះស៊ីវិលនិយមកំណត់កំណត់ :

- ក្រុមព្រះកាចិត្យព្រះចន្ទ ណាអីចេះ ? ក្នុងពិភពគុណ ហាក់ដូចមិនដែលឮ ឮឃ្លាច្រើនហ្នឹងទេ ។ ក
ច្រើនក៏ចេះកុហកផងហ្នឹង !

ដោយជឿជាក់ថាមាណាមិនមែនសិស្សប្តីប្រពន្ធស៊ីវិលនិយម ឥស៊ីវិលនិយមចាស់ :

- យើងស្មានតែឯងជាសិស្សសំណប់របស់ម្ចាស់ស៊ីវិលនិយម ឥឡូវនឹងហើយប៉ុន្តែមិនមែនគ្នាឯងនោះ ។
ពោលចប់ ឥស៊ីវិលនិយមជាសញ្ញាប្រាប់ម្ចាស់ម្តេចម្តេចរូបឈរក្បែរនោះភ្ជាប់ ។ ឥស៊ីវិលនិយម
យល់ការទើបបង្វិលផ្លូវវាវបញ្ចេញស្ម័គ្រគុណ ម្តេចតម្រង់ស៊ីវិលនិយម មួយទៅតែចង្អុលអ្នកប្រើប្រាស់
នេះជាស្ម័គ្រគុណ “ សំពះទៅលើ ” សម្រាប់សិស្សនិស្សិតទូលសម្រាប់ទៅគ្រាន់ម្តង ឬសម្រាប់
ទូលប្រយុទ្ធជាមួយអ្នកចាស់ទុំ ។ គេកាន់ដៃក្នុងដៃឆ្វេងទម្ងាត់មុខទៅក្រោម ដួលទុកកាយ
គោរពមែន តែគេអាចការពារខ្លួនបានជុំវិញ ក្នុងករណីដែលសម្រាប់វាយលុក, មើលត្រូវទៅស្រៀប
គេទៅស្រៀមដែរ ។

ស៊ីវិលនិយមនិយមស្ម័គ្រគុណស្ម័គ្រគុណសំណប់ ហើយលំប្បសំថា មើលគាត់នៅតែ
ចេញមុខការពារមាណា ឥស៊ីវិលនិយមផ្តាត់ផ្តាត់ផ្ទៃដាំឡើងលើក្បាល, មើលគាត់ទៅស្រៀមគេមិនបញ្ចេញ
អាកប្បកិរិយា ឬ កាយវិការណាមិនគួរឃើញ ឲ្យខូចមិត្តភាព ឬ សាមគ្គីភាពរវាងប្តីប្រពន្ធគាត់ និងសិស្ស
សម្រាប់ស្រីឈឺជំងឺនោះទេ ។

អ្នកស្រីរុំនយោបាយម្នាក់ឥស៊ីវិលនិយមដែលកាន់ដៃវាយចំពោះមុខគាត់ នឹកថា :

- តាលនៅហោតរៀនយុទ្ធសិល្បៈក្នុងការស្រមសាងឈើដំបូងខ្លា, ចង្រ្កមច្រូចខ្លះលើកដៃលើក
ដើរសំដែងគុនដាវមិនហ៊ានហួនដល់យើងទេ ។ ពេលនេះគាត់លូតលាស់ច្រើន ជាងមុន
ឲ្យយគ្រាន់បើ, ក្រែងប្រយុទ្ធខ្លាត្រឹមម្តែសរបសិវស្សៀតមិនដឹងឈ្នះចាញ់ទេដឹង ?

ក្នុងពេលអ្នកស្រីទឹកពិបារណា នោះ, អសិល្បនិស្សិតលាស់ដាវវិចារជុំវិញខ្លួនស៊ីដាន ព្រមទាំង
ស្រែកសន្ទ,

- យើងមិនព្រមតែ, យើងសម្លាប់កាសិស្សកំណាចខាងក្រុមព្រះភាទិគ្យឯងពោលក្លាម ។
អសិល្បនិស្សិតពាក្យ " សិស្សក្រុមព្រះភាទិគ្យ" ក្នុងគោលបំណងមិនឲ្យស៊ីឈើចោទ ច្រកាន់គាត់ទៅ
ថ្ងៃក្រោយ ។ ស៊ីឈើគឺពិបារណាច្រើនហើយដែរ:

- បើកូនប្រុសយើងមិនតប លាកបងឈ្មួងស៊ីពិតជាវាយវាចូសច្រើនទៀតមិនខាន, ប៉ុន្តែបើ
កូនយើងតែង, យើងហ៊ានទាយថាលោកមិនប្រើដៃធ្ងន់ទេ, ទាំងណាស់ត្រឹមចុចដីតបចេញ ចាត់ដៃ
តាមកន្លែងឲ្យរចូសស្រាលៗ គ្រាន់តែបត់ហែងកូនប្រុសទេ កុំឲ្យត្រូវតែក្រែងមេត
ដោយយល់បែបនេះស៊ីឈើស្រែកប្រាប់ស៊ីដានក្លាម :

- ខែកូន, លោកត្រូវអំចង់បង្ហាត់គុនវិជ្ជាខ្លះដល់កូនជាច្រើនយោជន៍សឹកបំបង់ទេតើ ? ចូរកុំខ្លាច,
គ្មានបងវាយឯងឲ្យមានរចូសទេ ។ ហួតការធុរកិច្ចទៅ ។
ស៊ីដានក៏ពុំរឹកយប់ផ្អាកដោយពន្លឺងាវអសិល្បនិស្សិត ។ ជុំវិញខ្លួន ។ នាយដឹងថាអសិល្បនិស្សិត
មានយុទ្ធសិល្បៈខាងគុនដាវពូកែលើសនាយឆ្មាយណាស់, គ្រាន់តែឮស៊ីឈើបើកច្បាប់ក្លាមនាយ
អរគុណ :

- មែន ! បើយើងប្រើការធុរកិច្ចខ្លាំងជាវគាត់ ជាតិពិសក្នុងចុះដៃយើងមិនចេះទៅបំបាត់ស្លាប់
កើតទេ ។

នាយពោលក្នុងក្រឡេកឃើញកាំបិតមួយដេកស្តូកលើដីដែលចុះសេដាវទៀវ សិស្សល្អស៊ីប៉ាប៉ា
ពោល ហើយស្រែកយ៉ាងច្រញាប់:

- បាទ ! បាទ ! ខ្ញុំតែវិញហើយ ។ សូមលោកអសិល្បកុំកាលចាក់ទំ បាទរេសកាំបិត
ខាងណោះមកសិន, លោកធ្វើតែពេលចាត់ខ្លួនខ្ញុំមិនបានទេណា ! សូមលោកអសិល្បធ្វើផ្តួសផ្តាស ។

(ទៅមានត)